

KISS BENEDEK

Lamentáció

Hogy ózdkodtam a nyanyáktól-tatáktól egykor,
 akik aszott fogaikkal és
 aszott lélekkel az életükért szipákkoltak!
 Kevés volt az olyan, mint nagybátyám,
 ki végigverekedett két háborút,
 majd egy fullasztó nyári estén
 kért egy kovászosuborkát, dunnák közé
 bútt, és annyit mondott még, hogy:
 Anyjukom, de hosszú volt ez az élet!
 Ez igen. Befelé fordult, és kisóhajította lelkét.
 S azt veszem észre,
 nekem is bármennyire hosszúra nyúlt,
 én csak riszállok, magamat sajnálatva,
 pedig nincs szükségem a sajnálatra,
 nincsen szükségem
 mentegetőzésre – sorsomat magam választottam,
 s nem tudok betelni az élet
 végtelenségével.
 Szó se essék most testi és lelki
 traumákról.

*

Ó, édesanyám, aki már nem vagy,
 te tudod-e, hogy hol voltam, mielőtt
 méhedben voltam?
 Ó, édesanyám, tudom-e én, hogy
 te merre kószáltál el az égi világban?
 S ükök és ősök, akiktől szemet, orrot,
 loboncos haját örököltem,
 ti merre legelésztek az istenség mezején?
 Sírotokat sem tudom, de érzem
 lényetektől a sugallatot.
 Ó, én nyelvem, te kiválasztott és
 ködökbe bűvő – hány ezer év hömbörget
 az ázsiai pusztákról ide, a Kárpát-
 -medencébe, hogy ilyen puhán, kifinomultan
 és Isten számára is érthető módon
 dadogod tévelygésed és célt találásod
 a közlésvágy rejtelmes és felmagasztosuló
 szakadékaiban?
 Mire meglelem a választ, ikrás nyelvem fölött
 remélem, még csikók nyihorásznak
 s gyermekek, köztük az én
 magvaim, és úgy dicsérik az Istent,
 hogy nem csak neve – lényege legyen áldott!
 S lényege: az emberi szív és szellem.

*

Hogy tudtam én örülni egykor
 mézeskenyérnek, diónak, cseresznyének,
 s most, lám, bortól izzamos a szám,
 s a hajnal is cigarettáimat szívja.
 Mit is tettem én,
 mit is tettem úgy igazából,
 hogy így rám feketedett az este?
 Mit is akartam? Nem kevesebbet –
 a világ szikjét szerettem volna termővé
 virágoztatni.
 De hát már a jó föld is teher
 az öregembernek, s öregemberrel van
 teli a kontinens.
 Jönnek majd erős vállú, villogó fogú
 telepések, meg se orrintják, csak
 tépik virágát. S az ekék, az acélfogak
 felszaggatják a régi gyökereket.
 Terem majd akkor is a föld, kizsigereelve,
 de mi fölballaghatunk a magunk havas,
 magas hegyére – Torjai-barlangot keresve.

*

Édesanyám, nem perdült a rokka –
 vagyis mit mondok: bicskám ahány
 lány nevét szemezte be a fák kérgébe,
 mind csak mohosodott, meg egy se fogta.
 Pedig voltam volt olyan legény,
 ki nem kapott más kenyeren!
 Fiatalságom szerelmi kábulatban telt el,
 s bár még kezét se fogtam,
 százszor meghaltam érte.
 Aztán, mint kiismerhetetlen villámcsapás,
 jött egy, az egyetlenegy!
 Ő nem kérdezett, csak adott, adott,
 s észre se vettem: szép tükör-arca nélküli
 már nem is létezhetek.
 S ajándékai megszámlálhatatlanok voltak,
 legaranylább köztük talán: a bizalom.
 Fejedelmi széket kreált
 a szükségéből számomra.
 Minden bizonytalanságok között
 ő lett a bizonyosság.

Szeretném, ha úgy halhatnánk
 meg, ha már testünk-lelkünk meg kellek
 adni, mint a legendabeli Filemon
 és Baucis. De erről ennyit
 – életre születünk!